

Çocuk Mahkemelerinin Kuruluşu, Görev ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 21 . 11 . 1979 Sayı : 16816)

Kanun No,
2253

Kabul Tarihi :
7 . 11 . 1979

BİRİNCİ BÖLÜM

Kuruluş

Mahkemelerin Kuruluşu :

MADDE 1. — Her il ve asliye mahkemesi teşkilatı bulunan her ilçede bir çocuk mahkemesi kurulur. İllerde kurulan çocuk mahkemeleri bir Başkan ve iki üyeden teşekkül eder. İlçe ve merkez ilçelerdeki çocuk mahkemelerinde ise bir hâkim bulunur.

İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde birden fazla çocuk mahkemesi kurulabilir.

İl merkezlerindeki çocuk mahkemeleri, ağır ceza mahkemesi; ilçe ve merkez ilçelerdeki çocuk mahkemeleri asliye ceza mahkemesi derecesindedir.

İl ve ilçe çocuk mahkemelerinde görev yapacak hâkimler Yüksek Hâkimler Kurulu tarafından doğrudan doğruya bu mahkemelere atanabilecekleri gibi, iş ve kadro imkanları nazara alınarak, görevli oldukları mahaldeki çocuk mahkemeleri nezdinde yetki ile de görevlendirilebilirler.

Çocuk Mahkemeleri Başkan ve Üyeleriyle Çocuk Mahkemesi Hâkiminin Nitelikleri .

MADDE 2. — Çocuk mahkemeleri başkan ve üyeleriyle çocuk mahkemesi hâkiminin nitelikleri şunlardır:

1. İllerdeki çocuk mahkemesi başkan ve üyelerinin,

- a) Daha önce ilçe veya merkez ilçelerde çocuk mahkemelerinde görev yapmış olmaları,
- b) 30 yaşını bitirmiş bulunmaları ve çocuk sahibi olmaları gereklidir.

2. İlçe ve merkez ilçelerdeki çocuk mahkemesi hâkimlerinin hâkim veya hâkim yardımcısı olması ve tercihan çocuk sahibi bulunmaları yeterlidir.

3. İllerdeki çocuk mahkemesinde görev yapacak başkan ve üyelerin kadro imkanları elverdiği oranda ayrı cinsiyetten olmaları Yüksek Hâkimler Kurulunca sağlanır.

Başkan, Üye ve Hâkimlerin Görev Yapamamaları Hali :

MADDE 3. — Çocuk Mahkemesi Başkan ve üyeleriyle çocuk mahkemesi hâkimlerinin hukuki veya fiili sebeplerle görev yapamamaları halinde, bu mahkemede görev yapacak Başkan, üye ve hâkimler Yüksek Hâkimler Kurulunca önceden belli edilir.

Savcılık Teşkilâtı .

MADDE 4. — Bu Kanuna göre savcılık görevi, çocuk mahkemelerinin bulunduğu yerdeki Cumhuriyet Savcısı veya görevlendireceği yardımcıları tarafından yerine getirilir.

Temyiz Mercii .

MADDE 5. — Çocuk mahkemelerinden verilen hükümlerin, Yargıtay Ceza dairelerinden hangileri tarafından müstemirren tetkik edileceği Yargıtay Başkanlar Kurulunca tayin olunur.

İKİNCİ BÖLÜM

Çocuk Mahkemelerinin Görev ve Yetkileri

Çocuk Mahkemelerinin Görevi :

MADDE 6. — Çocuk mahkemelerinin görevleri şunlardır :

15 yaşını bitirmeyen küçükler tarafından işlenen genel mahkemelerin görevine giren ağır cezalı suçlara ilişkin davalar illerdeki çocuk mahkemelerinde; bunun dışında kalan suçlara ilişkin davalar ilçe ve merkez ilçe çocuk mahkemelerinde görülür.

Olağanüstü haller, Sıkıyönetim ve savaş hali ile askeri mahkemelerin görevlerine giren suçlar ile Anayasanın 136 ncı maddesinin ikinci paragrafında sayılan suçlara ilişkin hükümler saklıdır.

Çocuk mahkemeleri bu Kanunda yazılı tedbirleri ahr ve kanunla verilen diğer görevleri yapar.

Çocuk Mahkemelerinin Yargı Çevresi :

MADDE 7. — İllerdeki çocuk mahkemelerinin yargı çevresi il hududu ile; ilçe ve merkez ilçelerdeki çocuk mahkemelerinin yargı çevresi ise, ilçe hudutları ile sınırlıdır.

Tedbirlerde Yetki :

MADDE 8. — 10 ncü maddede yazılı tedbirler suçun işlendiği yer mahkemesince alınabileceği gibi küçüğün menfaatleri bakımından ailesinin veya birlikte yaşadığı kimselerin bulunduğu yer mahkemelerince de alınabilir.

Suçların Birlikte İşlenmesi Hali :

MADDE 9. — Bu Kanunda yazılı suçlar büyüklerle birlikte işlendiği takdirde hazırlık soruşturması sırasında evrak tefrik olunur; soruşturma ve kovuşturma ayrı ayrı yürütülür.

Bu halde, çocuk mahkemeleri küçükler hakkında gerekli tedbirleri uygulamakla beraber lüzum gördüğü takdirde küçükler hakkındaki yargılamayı genel mahkemedeki davanın sonucuna kadar bekletebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tedbirler, Cezalar ve Bunların Uygulanması

Küçüklere Uygulanacak Tedbirler

MADDE 10. — Küçükler hakkında aşağıda yazılı tedbirler uygulanır.

1. Veliye, vasiye veya bakıp gözetmeyi üzerine alan akrabadan birine teslim,
2. Bakıp gözetmeyi üzerine alan güvenilir bir aile yanına yerleştirme,
3. Bu maksatla kurulmuş çocuk bakım ve yetiştirme yurtlarına veya benzeri resmi yahut özel kurumlara yerleştirme,
4. Genel ve katma bütçeli daireler, mahalli idareler, bankalar, İktisadi Devlet Teşekkülleri ve bunların ortaklıkları tarafından kurulmuş fabrika, müessese veya ziraat işletmeleri veya benzeri teşekküllerle işyerlerine yahut meslek sahibi bir usta yanına yerleştirme,
5. Resmi veya özel bir hastaneye veya tedavi evine yahut eğitimi güç çocuklara mahsus kurumlara yerleştirme.

11 Yaşını Bitirmemiş Küçükler Hakkında Tedbir Uygulanması :

MADDE 11. — Fiili işlediği zaman 11 yaşını bitirmemiş olanlar hakkında kovuşturma yapılamaz ve ceza verilemez.

Ancak, fiil kamunen bir seneden ziyade hapis ceza sın veya daha ağır bir cezayı müstelzım ise haklarında 10 ncu maddede yazılı tedbirlerden biri uygulanır.

11 yaşını bitirmemiş küçükler hakkında, veli veya vasi yahut bakmakla yükümlü kimseler tarafından yeterli tedbir alınması halinde, mahkemece diğer tedbirler uygulanmayabilir.

15 Yaşını Doldurmayan Küçükler Hakkındaki Tedbir ve Cezalar :

MADDE 12. — Fıllı işlediği zaman 11 yaşını bitirmiş olup da, 15 yaşını doldurmamış olan küçükler hakkında 20 nci maddeye göre yapılan inceleme, ceza terfiliğini gerektirmiyorsa mahkemece 10 ncu maddede yazılı tedbirlerden biri uygulanabilir.

Aksi halde haklarında aşağıda yazılı ceza tayin olunur.

1. İdam cezası yerine 15 sene ve müebbet ağır hapis cezası yerine 10 seneden aşağı olmamak üzere hapis cezası verilir.
2. Diğer cezalar yarıya indirilir. Ağır hapis cezaları hapse çevrilir. Ancak, bu fıkranın tatbiki suretiyle hükümlenilecek cezalar her fiil için 7 seneden fazla olamaz.
3. Kamu hizmetlerinden yasaklılık ve genel güvenlik gözetimi altına alınmak cezaları uygulanmaz.

Bu hükümlülükler tekerrire esas olamaz. İctima halinde Türk Ceza Kanununun genel hükümleri uygulanır.

Fıllı işlediği zaman 15 yaşını bitirmeyen sağır - dilsizler hakkında kovuşturma yapılamaz, bunlar hakkında 10 ncu maddede yazılı tedbirlerden biri uygulanır.

Tedavi Kurumlarına Yerleştirme :

MADDE 13. — 20 nci maddeye göre yapılan araştırma sonunda fıllı işlediği zaman şuurunun veya hareketinin serbestisini tamamen kaldıracak surette akıl hastalığına müptela olduğu anlaşılan küçüğün, mahkemece resmi veya özel bir hastaneye yerleştirilmesine karar verilir.

Resmi veya özel bir hastaneye yerleştirilen küçük, yerleştirildiği müessesenin sağlık kurulunca iyileştigiine dair verilecek rapor üzerine çocuk mahkemesince serbest bırakılır.

Bu husustaki rapor ve kararda hastalığın ve suçun mahiyeti gözönünde tutularak kamu güvenliği bakımından, küçüğün tıbbi kontrol ve muayeneye tabi tutulup tutulmayacağı, tutulacaksa müddet ve faslası da gösterilir.

Tıbbi kontrol ve muayene çocuk mahkemesinin bulunduğu yer Cumhuriyet Savcılığınca karar ve raporda gösterilen müddet ve faslalarla küçüklerin bulunduğu mahalde, yoksa en yakın salâhiyetli mütehassısı olan bir hastane sağlık kuruluna sevkedilmeleri suretiyle temin olunur.

Bu tıbbi muayene sonuçları gerektiriyorsa; küçük, Çocuk Mahkemesi kararıyla yine resmi veya özel bir hastaneye yerleştirilir.

Korunmaya Muhtaç Küçükler Hakkında Tedbir Uygulanması :

MADDE 14. — Veli, vasi, bakmakla mükellef olan kimse veya Cumhuriyet Savcılığının talebi üzerine; beden, ruh ve ahlak gelişmeleri veya şahsi güvenlikleri tehlikede olan yahut ebeveynine karşı vahim bir itaatsızlıkta bulunan küçükler hakkında, küçüğün bulunduğu yer ilçe ve merkez ilçe çocuk mahkemelerince 10 ncu maddede yazılı tedbirlerden biri uygulanır.

Diğer kanunlara göre de, küçükler hakkında koruma tedbiri ittihazi ilçe ve merkez ilçelerdeki çocuk mahkemelerine aittir.

Tedbirlerin Müddeti :

MADDE 15. — Küçükler hakkında uygulanan tedbirler en geç 15 yaşını ikmal etmeleriyle sona erer.

Tedbir Uygulanmaması :

MADDE 16. — Hüküm zamanı 15 yaşını ikmal etmiş bulunanlar hakkında tedbir uygulanmaz.

Tedbirlerin Değiştirilmesi veya Kaldırılması :

MADDE 17. — Gözetici, veli, vasi, bakıp gözetmeyi üzerine alan kimse veya Cumhuriyet Savcılığı ile 10 ncu maddede yazılı teşekkül veya kurumların yetkilileri tarafından yapılan müraaat üzerine veya resen çocuk mahkemesi küçük hakkında uygulanan tedbir yerine bir diğerini uygulamaya veya büsbütün kaldırmaya yetkilidir.

Uygulanan bir tedbirin değiştirilmesine, bu tedbire hükmeden mahkeme yetkilidir. Acele hallerde küçüğün bulunduğu yerdeki çocuk mahkemesince de geçici tedbir alınabilir. Bu takdirde durum ilk tedbiri alan mahkemeye bildirilir. İcaben tedbire veya tedbirin değiştirilmesine bu mahkemece hükmlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Soruşturma ve Kovuşturma Usulleri

Soruşturma ve Kovuşturma Usulü :

MADDE 18. — Bu kanunda hüküm bulunmayan hallerde Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu hükümleri uygulanır.

Soruşturma :

MADDE 19. — Küçüklerin işledikleri suçlarda hazırlık soruşturması C .Savcısı veya görevlendireceği yardımcıları tarafından bizzat yapılır.

Kovuşturma yapılmasına yer olmadığına karar verilmesi küçük hakkında tedbir uygulanmasına mani değildir.

Küçükler tarafından işlenen suçlarda ilk soruşturma yapılmaz.

Ceza veya Tedbir Uygulanmasından Önce Yapılacak İnceleme :

MADDE 20. — Bu kanunda gösterilen ceza veya tedbirlerin uygulanmasından önce gerekirse küçüğün;

a) Aile, terbiye ve okul durumu, gidişatı, içinde yaşadığı ve bulunduğu şartlar veya bunlar gibi gerekli görülen sair hususlar, çocuk mahkemeleri nezdinde görevlendirilmiş olan sosyal hizmet uzmanları veya yardımcıları marifetiyle araştırır. Ancak, çocuk mahkemeleri nezdinde görevlendirilmiş olan bu hizmetlilerin iş durumlarının müsait olmaması veya görevin bunlar tarafından yapılmasında herhangi bir engel mevcut bulunması halinde çocuk mahkemeleri bu araştırmanın yapılması için resmi veya özel kurum ve teşekküllerde çalışan sosyal hizmet uzmanları veya bu araştırmayı yapabilecekleri kamısına varılan kişileri görevlendirebilirler.

b) İşlediği suçun anlam ve sonuçlarını kavrayabilme yönünden bedeni, akli ve ruhi durumu mütehassıs kimselere tespit ettirilir.

Yukarıdaki bentler gereğince yapılan araştırma ve inceleme sonucu, gerekirse, küçüğün bir müşahede merkezinde müşahede altına alınmasına da karar verilebilir.

Geçici Tedbirler :

MADDE 21. — Cumhuriyet savcısı veya görevlendireceği yardımcı soruşturmayı yaparken gerekli gördüğü takdirde küçük hakkında 10 ncu maddede gösterilen tedbirlerden birinin geçici olarak uygulanmasını çocuk mahkemesinden talep edebilir;

Adli Görev :

MADDE 22. — 20 nci maddeye göre yapılan araştırma ve inceleme sebebiyle kanun tarafından kendilerine verilen veya kanun dairesinde kendilerinden istenilen çocuk mahkemelerine müteallik vazife ve işlerde sulistimal veyahut ihmâl ve terahî gösteren Devlet memurları ile çocuk mahkemesinin yazılı istek ve emirlerini yapmakta sulistimal veya ihmalleri görülen zabıta amir ve memurları hakkında Cumhuriyet Savcılığınca doğrudan doğruya kovuşturma yapılır.

Vali ve kaymakamlar hakkında Memurîn Muhakematı Hakkındaki Kanun hükümleri saklıdır.

Şahsi Davada Usul :

MADDE 23. — Küçüklerin işledikleri suçlardan dolayı aleyhlerine şahsi dava açılmaz.

Şikâyetin Geri Alınması :

MADDE 24. — Kovuşturma yapılabilmesi dava ve ya şikâyete bağı suçlarda, suçtan zarar gören kimsenin vazgeçmesi kamu davasını düşürmez. Ancak, yargılama sonunda suçun sabit olması halinde ceza uygulanmaz. Bu hal 10 ncu maddede yazılı tedbirlerden birinin uygulanmasına mani değildir.

Duruşmanın Gizliliği ve Yeri :

MADDE 25. — Küçüklerin duruşması mutlaka gizli olur. Hüküm dahi gizli tefhim olunur.

Mahkemenin izniyle yargılamanın her safhasında küçüğün müdafii, velisi, vasisi, sosyal hizmet alanlarında faaliyet gösteren resmi veya gönüllü kuruluşların temsilcileri, sosyal hizmet uzmanları, sosyal yardımcıları ile küçüklerin gözetimi ile görevli resmi veya gönüllü gözetim delegeleri hazır bulunabilirler.

Duruşmada hazır bulunan küçük, menfaati gerektir eği takdirde duruşma salonundan çıkarılabileceği gibi, sorgusu yapılmış olan küçüğün duruşmada hazır bulunmasına da lüzum görülmeyebilir. Bu takdirde küçüğün müdafii duruşmada hazır bulunabilir.

Küçüklerin işledikleri suçlara ilişkin davaların duruşması genel mahkemelerin bulunduğu bina içinde veya dışında bu amaçla tahsis edilen yerlerde yapılır.

Uygulanmayacak Usul :

MADDE 26. — Küçükler tarafından işlenen suçların soruşturma ve kovuşturmasında 3005 sayılı meşhûr suçlar muhakeme usulü hakkındaki Kanun hükümleri uygulanmaz.

İtiraz Mercii :

MADDE 27. — İlçe ve merkez ilçedeki çocuk mahkemelerinin kararlarına karşı itirazı inceleyecek mercii il çocuk mahkemesi, ildeki çocuk mahkemesinin kararı na karşı itiraz mercii ise en yakın il çocuk mahkemesidir.

Temyiz :

MADDE 28. — Çocuk mahkemelerince verilen kararlar aleyhine ancak esas hükümle birlikte temyiz yoluna başvurulabilir.

Yargıtaya başvurmak için para depo edilmez.

BEŞİNCİ BÖLÜM**Gözetim ve Gözetim Delegeleri***Gözetim :*

MADDE 29. — İşlediği suçtan dolayı hakkında 10 ncu maddede yazılı tedbir uygulanmış veya hükmedilmiş cezası ertelenmiş olan küçüğün 3 yıla kadar gözetim altında bulundurulmasına karar verilebilir. Bu takdirde küçüğe, veliye, vasiye veya bakıp gözetmeyi üzerine alan kimseye gözetim tedbirinin gayesi ve gerektirdiği yükümlülükler haber verilir.

Gözetimin ne şekilde yapılacağı ve bu işlerde çalıştırılan kimselerin görevleri ile Çocuk Eğitim, Islah ve İnfaz İşleri Genel Müdürlüğü'nün çalışma şekil ve usulleri Adalet Bakanlığınca düzenlenecek bir yönetmelikle tespit olunur.

Gözetim süresi kararda gösterilir.

Şartlı erteleme halinde gözetim en az deneme devresi sonuna kadar devam eder.

Gözetim Delegeleri :

MADDE 30. — Küçüklerin gözetimi çocuk mahkemeleri nezdine atanmış bulunan gözetim delegeleri tarafından yapılır.

İcabı halinde çocuk mahkemesince, bu hizmetin yapılması için resmi veya özel kurum ve teşekküllerde çalışan sosyal hizmet uzmanları, sosyal yardımcıları veya bu hizmetleri yapabilecekleri kamısına varılan, çocuk sorunlarına karşı ilgi duyan ve çocuk terbiyesi, yetiştirilmesi işlerinde bilgisi bulunan kimseler de görevlendirilebilirler.

Sosyal hizmet konularında faaliyet gösteren resmi ve ya gönüllü kurumlar, gözetimcilik yapabilecek kimselerin bir listesini her yılbaşı mahkemeye verirler. Hayırsever diğer kimseler de mahkemeye başvurabilir. Mahkeme bunların ahlâki ve içtimai durumlarını inceledikten sonra seçtiği kimselerin isimlerini listeye kaydeder.

Çocuk mahkemesi her zaman yukarıda yazılı kurum ve derneklerden aday göstermelerini isteyebilir.

Gözetim Delegelerinin Görevleri :

MADDE 31. — Gözetim delegeleri, gözetimlerine verilen küçüklerin temayülleri ve gidişatını devamlı olarak gözetirler; gerekli gördükleri takdirde veli, vasi veya sair kimse veya kurumlardan her türlü bilgileri toplar ve keyfiyeti bir raporla çocuk mahkemesine bildirirler.

Gözetime tabi küçüğün, temayülleri ve gidişatı hakkında gerektiğinde ve herhalde, iki ayda bir rapor verilir.

Gözetim delegeleri, gözetime engel teşkil eden durumlar ortaya çıktığı takdirde derhal çocuk mahkemesine bildirmek suretiyle ödenmesini isterler.

Sosyal Hizmet Uzmanları :

MADDE 32. — Bu Kanununun 20 nci maddesinin (a) bendinde yazılı sosyal araştırma ve 29 ncu maddesinde yazılı gözetimi yapmak üzere Adalet Bakanlığınca her çocuk mahkemesi nezdine yeteri kadar sosyal hizmet uzmanı atanır.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli Hükmümler

Küçüğün Giderleri :

MADDE 33. — Bir aile yanına veya paralı özel bir kurum veya benzeri teşekküllere yerleştirilen küçüğün giderleri Devletçe ödenir. Ödenecek bu meblağ çocuk mahkemelerince itihaz oluncak bir kararla tespit edilir.

Medeni Kanun hükmümleri gereğince bakmakla yükümlü olan kimsenin, küçüğün giderlerini karşılamaya mali durumu müsait olması halinde, Devletçe ödenen meblağın tahsili için ilgililere rücu edilir.

Adli Sicil :

MADDE 34. — Küçükler hakkında adli sicile geçirilen bilgiler; ancak, soruşturma ve kovuşturma konusu olan işler sebebiyle, Cumhuriyet savcılıkları, sorgu hâkimlikleri ve mahkemelerce veya Cumhuriyet Sena-

tosu üyeleri ve Milletvekilleri seçimleriyle ilgili olarak yetkili seçim kurumlarınca istendiği takdirde Adli Sicilce bildirilir.

1 nci fıkra gereğince verilmiş bulunan bilgiler başka herhangi bir iş ve konu için kullanılmaz.

Hükümlerin Yerine Getirilmesi :

MADDE 35. — Çocuk mahkemesi vermiş olduğu karar ve hükümlerin yerine getirilip getirilmediğini her zaman denetler.

Cezaların İnfaz Edileceği Yer :

MADDE 36. — Bu kanunun 12 nci maddesi gereğince haklarında ceza tertip edilen kişiler hükmün infazına başlandığı tarihte 15 yaşını doldurmamışlarsa, bu cezaları çocuk ıslahevi veya çocuk cezaevlerinde çektirilir.

Bunlardan 15 yaşını ikmal edenlerin bakiye cezaları çocuk ıslah veya çocuk cezaevleri veya büyüklere mahsus cezaevlerinin özel kısımlarında çektirilir.

Küçüklere Mahsus Tevkifevleri :

MADDE 37. — Küçük tutuklular küçüklere mahsus tevkifevlerine konurlar.

Küçüklere mahsus tevkifevi bulunmayan yerlerde büyüklere ait tevkifevlerinin ayrı kesimlerinde bulundurulurlar.

Şartlı Erteleme :

MADDE 38. — Para cezasından başka bir ceza ile hükümlü olmayan ve 15 yaşını doldurmayan küçük, işlediği bir suçtan dolayı ağır veya hafif para veya 3 yıla kadar hürriyeti bağlayıcı cezalardan biriyle mahkûm olur ve geçmişteki haliyle ahlâki temayüllerine göre cezasının ertelenmesi ileride cürüm işlemekten çekinmesine sebep olacağı hakkında mahkemece kanaat getirilirse bu cezanın şartlı olarak ertelenmesine hükümlenabilir.

Cezası bu suretle ertelenen küçük bir yıldan üç yıla kadar bir deneme devresine tabi tutulur.

Mahkeme deneme devresi zarfında küçüğü, muayyen bir meslek veya sanat öğrenmek, belli bir yerde ikamet etmek, alkollü içki kullanmamak veya bunlar gibi bazı şartlara uymaya mecbur edebilir.

Küçük deneme devresi içerisinde, yapılan ikaz ve ihbarlara rağmen tabi tutulduğu eğitim ve ıslah şartlarını yerine getirmez veya başka kastı bir cürüm işlerse, mahkeme hükümlenen cezanın aynen çektirilmesine veya vahim görülme hallerde deneme devresinin yarı nispetinde uzatılmasına karar verir.

Şartlı Salıvermede Gözetim :

MADDE 39. — Şartlı salıverilmiş küçüklükler hakkında Türk Ceza Kanununun 28 nci maddesinin 3 ve 4 nci fıkraları uygulanmaz.

Şartlı salıverme devresi zarfında gözetimin esasları, küçüğü şartlı salıvermiş olma mahkemece tespit olunur.

Küçüklerin şartlı salıverilmelerine, cezanın halen infaz edildiği yerdeki çocuk mahkemesince karar verilir.

Yayın Yasağı :

MADDE 40. — Suç işlemiş küçüklerin suçları veya bunların yargılanmaları ile ilgili olarak her türlü yayım yapılması yasaktır. Bu yasağa aykırı hareket edenler 5 000 liradan 30 000 liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar,

Filân tekrarı halinde ayrıca, üç aydan altı aya kadar hapis cezası hükümlenir.

Küçük Deyimi

MADDE 41. — Bu kanundaki küçük deyimini suç işlediği tarihte henüz 15 yaşını bitirmemiş kimseleri kapsar.

Uygulanamayacak Usul ve Diğer Kanunlar :

MADDE 42. — Diğer kanunların bu kanuna aykırı hükümleri küçük suçlular hakkında uygulanmaz.

Küçüklerin Yerleştirileceği Devlete Ait Kurumlar :

MADDE 43. — Bu kanunda öngörülen kurumlar Adalet Bakanlığınca kurulur. Bunların çalışma usul ve şekilleri yönetmelikle tespit olunur.

Çocuk Eğitim, Islah ve İnfaz İşleri Genel Müdürlüğü :

MADDE 44. — Adalet Bakanlığında;

a) Küçüklerin cezalarının infaz edileceği islah ve eğitim evlerinin, bu kanunun 10 ncu maddesine göre haklarında tedbir uygulanmış olan küçüklerin yerleştirileceği Devlete ait müesseselerin, müşahade merkezlerinin, küçüklerin kısa sürelerle kabul edilecekleri ve icabında müşahadelerinin yapılmasına elverişli kabul merkezlerinin, çocuk mahkemelerine ait bina ve küçüklere mahsus tevkifevlerinin tesisi,

b) Bu müesseselerin sevk ve idare tarzlarının tanzimi, buralara alınmış olan küçüklerin muhafaza, bakım ve eğitim işlemlerinin kontrolü,

c) Yukarıda yazılı müesseselerde ve çocuk mahkemelerinde sosyal araştırma ve gözetimle görevli personelin özelliğ işlerinin yapılması, bu personelin hizmete yararı olacak şekilde devamlı eğitim ve yetiştirilmelerinin sağlanması,

d) Küçüklerle ilgili mevzuat ve müesseseler üzerin de devamlı inceleme ve araştırmaların yapılması, bu konudaki kanun tasarı ve teklifleri hakkında mütalaa be yam ve icabında bunların bizzat hazırlanması,

e) Çocuk suçluluğunun sebep ve faktörleri üzerinde incelemeler yaparak önlenmesi çarelerinin araştırılması, bu hususta yerli, yabancı ve milletlerarası kurum ve teşekküllerle temas temini,

f) Çocuk suçluluğu konusunda gereken istatistiklerin hazırlanması, velayet ve vesayetin nezri ve küçüklere vasi tayinine dair işlemlerin takip edilmesi,

g) Eğitimi güç küçüklerin yerleştirildiği, kurumlar ve küçüklerin zararlı yayımlardan korunması hususunda Millî Eğitim, çeşitli işyerlerinde çalışan küçükler bakımından çalışma şartları, filmlerin küçükler yönünden kontrolü için işleri ve küçüklerin yerleştirileceği tedavi kurumları ve sosyal servislerin çocuk mahkemeleri ile olan münasebetlerini tanzim bakımından Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarının ilgili servisleriyle işbirliği yapılması,

h) Cezaları infaz edilen küçüklerin işe yerleştirilmeleri mevzularında infaz sonrası yardım müesseseleri vesair kurumlarla ilişki kurulması,

ı) Küçüklerin yerleştirildiği özel kurumların denetlenmesi,

j) Bu kanunun uygulanmasıyla alakalı diğer görevlerin yapılması,

Amacı ile Çocuk Eğitim, Islah ve İnfaz İşleri Genel Müdürlüğü kurulur.

Kadrolar :

MADDE 45. — Bu Kanun gereğince kurulacak daire ve kurumlarla çocuk mahkemelerinin kuruluş ve çalışmalarını için gerekli sınıflardan yeteri kadar kadro temin edilir.

Mahkemelerin Kurulması :

GEÇİCİ MADDE 1. — Çocuk mahkemelerinin bütün yurtta kuruluşu ve bu kanunda yazılı müesseseler kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl içinde tamamlanır.

Çocuk Mahkemesi Kurulmamış Olan Yerlerde Bu İşlerle Görevli Mahkeme :

GEÇİCİ MADDE 2 .— Çocuk mahkemesi kurulmamış olan yerlerde kuruluncaya kadar, küçükler tarafından işlenen suçlara ait soruşturma ve kovuşturma bu kanunda yazılı usullere göre görevli mahkeme ve Cumhuriyet Savcılığınca yapılır. Şu kadar ki, küçükler hakkında bu kanunda gösterilen tedbir ve cezalar uygulanır.

İlk Atamalar :

GEÇİCİ MADDE 3. — Herdeki çocuk mahkemelerine Yüksek Hâkimler Kurulunca yapılacak ilk atamalarda bu Kanunun 2 nci maddesinin 1 nci fıkrasının (a) bendinde yazılı şart aranmaz.

Küçüklere Ait Davaların Çocuk Mahkemelerine Devredilmesi :

GEÇİCİ MADDE 4. — Çocuk mahkemesi kurulmuş yerlerde bu mahkemeler faaliyete geçinceye kadar bu mahkemelerin yargı çevresi içerisinde işlenen suçlara ilişkin olarak küçükler hakkında evvelce açılmış ve sonuçlanmamış bulunan davalar yetkili ve görevli çocuk mahkemesine tevdi edilmek üzere çocuk mahkemesi nezdindeki Cumhuriyet Savcılığınca devredilir.

Yürürlük :

MADDE 46. — Bu Kanun yayımı tarihinden bir yıl sonra yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 47. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Millet Meclisi			Cumhuriyet Senatosu		
Ölç	Birleşim	Sayfa	Ölç	Birleşim	Sayfa
5	122	31	43	59	501
6	163	518		79	974
12	81	318:332			

I - Gereğçeli 134 S. Sayılı basmayazı Millet Meclisinin 81 nci Birleşimine, 942 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosunun Birleşim tutanağına bağılıdır.

II - Bu kanunu; Millet Meclisi Adalet, Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/107